

nerne. Udvalget har heller ikke været blind for, at der ved den Forandring, der saaledes foregaar i Bestyrelsesforholdene og derefter i Driftsforholdene, kan opstaa Tilfælde, hvor Villighed i større eller mindre Grad taler for ikke at anvende de strenge juridiske Regler efter de foreliggende Reglementer ligeoverfor Personalet, men at der kan blive at anvende der en vis Skjønsmhed, som kan komme til at kræve nogen Efterbevilling i enkelte Tilfælde. Dette er udtrykt paa den 13de Side i Betænkningen; men man forudsætter, at disse Spørgsmaal i saa Fald ville komme til at foreligge for Bevillingsmyndigheden, inden man paadrager Statskassen nogen Udgift i denne Henseende. Man kommer derved til det Resultat, at den finansielle Udgift for Statskassen korrekt og nøiagtigt samler sig i, hvad Lovforslagets § 1 siger, nemlig at dette er en Overdragelse af de virkelige Forpligtelser med de dertil hørende Retigheder paa de finansielle; Vilkaar, som ere foreslaaede i Lovforslaget, og at den Pengeforpligtelse, som der kan være Tale om i mindre Grad kunde medføres ved de berørte Forhold, vil være at give efter senere Overvejelser og efter Forhandling mellem Regjeringen og Rigsdagen. Jeg tror ikke at have misforstaaet Forhandlingen i Udvalget ogsaa med den høitærede Minister, naar jeg udtaler, at den høitærede Minister er enig med Udvalget heri. Hvad nu angaar selve Hovedsagen: Betalingen for Banerne, da har der vel været nogen Nuance mellem Udvalgets Medlemmer med Hensyn til Prisen for disse Baner, idet enkelte Medlemmer havde ment, at man muligens kunde betragte en Betaling af $1\frac{1}{2}$ Gang Aktiekapitalen plus Overtagelsen af de øvrige Forpligtelser som et passende Bederlag, medmindre i al Fald den foreslaaede 20-aarige Amortisation havde været udeladt, medens andre Medlemmer i den Henseende have haft en anden Anskuelse. Efter hvad der er sagt derom i Betænkningen, skal jeg imidlertid ikke nu opholde mig derved. Jeg antager, at man vil billige den Opfattelse af Udvalget, at, naar man nu 20 Aar før den lovbestemte Tid vil foretage denne Transaktion, da bør man ikke vente eller forlange, at den skal ske paa anden Maade, end at man dog kan sige, at det er et fulant og smukt Tilbud, som gjøres overfor Selskabet. Forudsætter man, at vi beholde den samme Drift som hidtil og efter de samme Regler, samt at vi faae 6 pCt. aarlig i Udbytte af de Summer, som der her er Tale om, da vil Staten aarlig have at betale, som nævnt i Betænkningen, et Beløb af imellem 11 og 1,200,000 Kr. — nøiagtigt opgjort 1,174,354 Kr. — dog at dette Beløb hvert Aar vil gaa ned med et vist Beløb, alt efter som den Sum, der udbetales i Renter, bliver mindre. Efter den Erfaring, som vi have haft med Hensyn til vort Statsbudgets

Balance i en længere Arrække, kan der vistnok ingen Tvivl være om, at Statsbudgettet kan bære denne Udgift, saaledes at man ved Siden deraf baade kan indbefomme andre Formaal, som man ønsker at indbefomme, og tillige foretage saadanne Reforme paa Skattevæsenets Omraade, som man ønsker foretagne. Som de Herrer ville vide, er vort tvungne Afdrag paa Statsgjelden nu sunket ned til 2 à 300,000 Kr. aarlig fra tidligere at have været et meget betydeligt Beløb. Naar vi betragte den her ommeldte Udgift som en Afbetaling paa vor Gjæld — hvad den jo faktisk er, idet den medfører en aarlig Forøgelse af vor Formue gennem 20 Aar, — saa restituere vi jo herved et tidligere Forhold, og naar dette da er vedværet gennem de 20 Aar, staa vi med en væsentlig forøget Formue, nemlig med dette indtægtsbringende Aktiv. Dette maa altsaa, naar man ser Sagen fra en mere almindelig Side, anses for at være heldigere, end om vi vilde lade det ene Aar efter det andet gaa med gjenfaldig Misforøelse fra alle Sider, indtil endelig denne Stemning pludselig, naar Lovens Frist var udløben, bragte os til at foretage en saadan Transaktion, hvorved der da muligens vilde blive stillet Fordringer til Finantserne, som til den Tid kunde fremkalde meget væsentlige Forstyrrelser, hvilket vi nu, som sagt, lempelig undgaa. Uopfyldte Krav fra Statsborgernes Side afhjælpes ikke ved Dynaaelsen af dette eller hint Formaal paa Kommunikationsvæsenets Omraade, og de vilde da samtidig trænge stærkt paa og kræve betydelige Udgifter. Udvalget har altsaa ogsaa, naar Sagen ses fra denne Side, troet, at det var hensigtsmæssigt at foretage denne Transaktion. Det er naturligvis ikke blevet overset, at man, naar man regnede paa denne Maade med de 6 pCt. Indtægt som Rente og Udbytte af Aktiekapitalen, er gaaet ud fra, at Banerne vilde blive drevne efter de hidtil bestaaende Regler, at Løjerne vilde forblive de samme som hidtil, samt at man ikke optog nye Linier, som væsentlig vilde forringe Udbyttet. Det kan jo imidlertid ikke betvivles, at den Transaktion, her foretaget, vil foranledige stærkere Krav til Staten med Hensyn til Udvidelse af Banenettet og Forandringer i Løjtansættelser, end naar Staten ikke stod som væsentlig myndig Faktor i dette Forhold, men det nærmest henhørte under Selskabet. Misforøelsen kunde være den samme, men Afhjælpning var vanskeligere og tvivlsommere under det andet Forhold. Naar man saaledes skal tilfredsstille Publikums Ønsker om Løjtansættelser og Banenettets Udvidelse, vil dette naturligvis svække Udbyttet, men til samme Tid kan det ikke negtes, at der derved opnaas andre Samfundsformaal. Man opnaar derved en retfærdig Behandling af de forskjellige Provindsers Beboeres Forhold, og man opnaar ogsaa den indirekte Fordel, som Forbedring af Kommunika-